

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/16/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620202100
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8620202100.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu DPS financial consulting, s.r.o., so sídlom Tamaškovičova 17/2742, 917 01 Trnava, IČO: 46 713 930, právne zastúpeného advoconsulting s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Tamaškovičova 17/2742, 917 01 Trnava, IČO: 47 253 428, proti žalovaným 1./ A. K., nar. XX.XX.XXXX a X./ D. K., rod. R., nar. XX.XX.XXXX obaja trvale bytom N. XX, XXX XX L., právne zastúpení JUDr. Katarína Andráš Lešková, advokátka so sídlom Plzeňská 2, 080 01 Prešov, IČO: 42 083 524, o zaplatenie sumy 21 019, 51 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník, č.k. 6Csp/93/2020 - 194, zo dňa 15. novembra 2022, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok.
- II. N e p r i z n á v a stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Žalobu zamietá.
- II. Žalovaným 1/ a 2/ priznáva proti žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku vydaným súdnym úradníkom.“
2. Súd prvej inštancie uznesením na pojednávaní dňa 10.05.2022 pripustil zmenu žaloby v znení, že žalovaní 1./ a 2./ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť istinu vo výške 18 7969, 51 eura s príslušenstvom, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Plnením jedného zo žalovaných 1./ a 2./ zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť ostatných žalovaných. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.
3. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že právny predchodca žalobcu, t.j. OTP Banka Slovensko, a.s., a žalovaný ako dlžník v 1./ rade a žalovaná v 2./ rade ako spoludlžník, uzavreli dňa 13.06.2013 Zmluvu o OTP REFINANC úvere č. XXX/XXXX/XXSU, na základe ktorej právny predchodca žalobcu v zmysle čl. 1 bod. I Zmluvy poskytol v prospech žalovaných účelový spotrebný úver zabezpečený nehnuteľnosťou v sume 31 318 eur za podmienok uvedených v jednotlivých článkoch Zmluvy o úvere. Preskúmaním preloženej Zmluvy súd zistil, že v zmluve nie je uvedená RPM ani je predpoklady. Keďže žalovaní porušili Zmluvu o úvere, tým že riadne nesplácali úver pristúpil právny predchodca žalobcu k uplatneniu práva a vyhlásil úver za predčasne splatný. Právny predchodca žalobcu poslednou výzvou zo dňa 24.05.2018 upozornil žalovaných, že sú v omeškaní so splácaním úveru viac ako 3 splátok a žiadal ich zároveň o uhradenie dlžnej sumy, ktorá k tomu istému dňu predstavovala sumu 737,57 eur. Zároveň ich poučil, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy, pristúpi k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru. Dňa 03.07.2018 právny predchodca žalobcu oznámil žalovaným

vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, a taktiež aj začatie výkonu záložného práva. Zároveň uviedol, že účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastáva v 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy. Súd z predložených doručeník zistil, že žalovaní si predmetnú výzvu a aj oznámenie neprevzali v odbernej lehote. V priebehu konania právny predchodca žalobcu dňa 23.06.2021 ako postupca postúpil pohľadávku voči žalovaným na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok na postupníka, t.j. DPS financial consulting, s.r.o.

4. V priebehu konania súd prvej inštancie dňa 25.07.2022 uznesením č.k. 6Csp/93/2020 - 171 nariadil neodkladné opatrenie v znení, že žalobca je povinný zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou vo vzťahu k nehnuteľnostiam - rodinný dom v obci N. s. š. XX vrátane všetkých súčastí a príslušenstva zapísaný na LV č. XX vedeným katastrálnym odborom Okresného úradu Stropkov pre kat. úz. N., - pozemok parcela reg. CKN XXX o výmere 1524 m², zapísaný na LV č. XX pre kat úz. N., a zároveň určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej pod sp. zn. 6Csp/93/2020.

5. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zo strany právneho predchodcu žalobcu nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom žaloby, tak ako to vyžaduje ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. Zákon o bankách (ďalej už len „Zákon o bankách“). Uviedol, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť len pohľadávka, ktorá spĺňa predpoklady, ktoré sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky. Ďalej uviedol, že ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná a potom jej postúpenie je svojím obsahom v priamom rozpore so zákonom, a v zmysle ust. § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej už len „Občiansky zákonník“) je neplatným právnym úkonom. Súd prvej inštancie s poukazom na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ale aj s tvrdením žalovaných konštatoval, že v prípade vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru v zmysle ust. § 565 a ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je potrebné pre platné zosplatnenie úveru, aby v tomto úkone veriteľ presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo predčasne zosplatnil celý dlh. V prípade absencie špecifikácie konkrétnej splátky pre ktorú došlo k zosplatneniu sa tak jedná o neurčitý právny úkon a takýto úkon je v zmysle ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie konštatoval, že v predmetnom prípade došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k absolútne neplatnému zosplatneniu celého úveru, čo znamená, že právny predchodca žalobcu nedisponoval takou pohľadávkou, ktorú postúpil na právneho nástupcu, t.j. žalobcu. Uviedol, že v zosplatnení absentuje špecifikácia splátky, pre ktorú právny predchodca pristúpil k zosplatneniu predmetného úveru, pričom zdôraznil, že špecifikácia konkrétnej splátky má v záväzkovom vzťahu v prvom rade vplyv na plynutie premlčacej lehoty podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaným, keďže v predmetnom konaní neboli splnené zákonné predpoklady na postúpenie splatných pohľadávok. Z uvedeného dôvodu tak súd prvej inštancie žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak v zmysle ust. § 355 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 a 2 CSP, a to tak že žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania.

6. Proti tomuto rozsudku podal v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote včas odvolanie žalobca v súlade s ust. § 365 ods. 1 písm. b), d) a h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil alebo zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobca bola presvedčený, že súd na základe väd jeho postupu dospel nesprávnym právnym posúdením k nesprávnemu rozhodnutiu, pričom toto nesprávne právne posúdenie spočívalo v nesprávnom posúdení platnosti právneho úkonu právneho predchodcu žalobcu, ktorým právny predchodca použil právo veriteľa žiadať dlžníkov o zaplatenie zvyšku dlhu naraz v zmysle ust. § 565 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti žalobca uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil, že žalobca nemá aktívnu vecnú legitímáciu z dôvodu nedodržania postupu veriteľa pri zosplatňovaní úveru. Mal za to, že právny predchodca nemal a ani nemá povinnosť uviesť v oznámení o predčasnej splatnosti konkrétnu splátku, pre ktorú využil svoje právo podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka, pričom zosplatnenie úveru právnym predchodcom žalobcu považuje za platný právny úkon v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Z uvedeného dôvodu tak došlo právnym predchodcom žalobcu k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu, a tak žalobca v tomto konaní disponuje aktívnou vecnou legitímáciou. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie znemožnil strane žalobcu, aby uskutočňovala jej patriace procesné práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a to tým, že napadnuté rozhodnutie riadne neodôvodnil. Mal za to, že súd ignoroval zásadné tvrdenia žalobcu, smerujúce proti argumentácii žalovaných o neuvedení právnym predchodcom žalobcu konkrétnej splátky v Oznámení o zosplatnení úveru zo dňa 03.07.2018. Z uvedeného dôvodu napadnutý rozsudok nespĺňa požiadavky požadované pre presvedčivé súdne rozhodnutie, čím došlo k porušeniu práva

žalobcu na spravodlivý súdny proces. V tejto súvislosti žalobca dodal, že súd prvej inštancie sa v hodnotiacej časti napadnutého rozsudku nevysporiadal s argumentáciou žalobcu, a to že povinnosť uviesť konkrétnu splátku v Oznámení o zposplatnení úveru veriteľovi neukladá žiaden právny predpis, dokonca ani jeden z príslušných ustanovení § 565, § 53 ods. 9, či dokonca § 103 Občianskeho zákonníka neustanovuje uvedenie tejto skutočnosti ako náležitosti tohto oznámenia podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Zároveň v odvolaní namietal, že súd zaťažil konanie inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uviedol, že otázkou platnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru sa súd musel zaoberať už v čase rozhodovania o vydaní platobného rozkazu, pričom túto otázku posudzoval v čase existencie súdom odkazovanej rozhodovacej praxe nadriadeného odvolacieho súdu. Žalobca poukázal na skutočnosť, že v čase o rozhodovaní o vydaní platobného rozkazu sa otázkou platnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru zaoberal za rovnakého právneho a skutkového stavu za akého rozhodoval aj v konaní o veci samej, pričom pri rozhodovaní od vydaní platobného rozkazu dospel k záveru o súlade a správnosti postupu pri vyhlásení predčasnej splatnosti úveru.

7. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 CSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 CSP a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, ku ktorému došlo v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie znemožňujúceho strane aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, nesprávnym rozhodnutím v dôsledku, že súd zaťažil konanie inou vadou, nesprávnym právnym posúdením, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v oprávnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR II. ÚS 78/05).

10. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

11. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

12. Podľa § 524 ods. 1 veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému Občianskeho zákonníka.

13. Podľa § 525 ods. 2 nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

14. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

15. K námietke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že porušením práva na spravodlivý súdny proces sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv strany sporu, ktoré jej poskytujú predpisy upravujúce civilný proces. O procesnú vadu, ktorá má za následok nesprávny procesný postup v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie uviedol, že v predmetnom konaní nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, tak ako to vyžaduje ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Zároveň vychádzajúc z ust. § 565 a ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je potrebné aby žalobca v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti, pre platný právny úkon zosplatnenia identifikoval konkrétnu splátku pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.

16. Žalobca namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tu odvolací súd uvádza, že tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom

postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takáto iná vada však v posudzovanom spore odvolacím súdom zistená nebola.

17. Vo vzťahu k námietke, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci odvolací súd zdôrazňuje, že pod právnym posúdením treba rozumieť činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových tvrdení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce správny právny predpis použil, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne závery. Odvolací súd ma teda za to, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

18. Žalobca v odvolaní namietal, že nesúhlasí s konštatovaním súdu prvej inštancie, že pre platné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, a využitie tak práva veriteľa podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka je nevyhnutné, aby uviedol splátku, pre ktorú toto oprávnenie využil. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatoval, že v predmetnom prípade došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k neplatnému postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom žaloby, tak ako to vyžaduje ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. V predmetnom konaní právny predchodca žalobcu, ako vyplýva z predloženého súdneho spisu, v liste označenom ako Vyhlásenie úveru za predčasne splatný je síce uvedené, že k 02.07.2018 je dlžná suma vo výške 1033,60 eur, avšak v liste absentuje uvedenie splátky, pre ktorú pristúpil právny predchodca žalobcu k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru. Právny predchodca žalobcu neuviedol vo vzťahu k akej splátke uplatňuje právo podľa ust. § 53 ods. 9 OZ v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka. V tomto kontexte odvolací poukazuje na skutočnosť, že zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách stanovujú kedy dochádza k platnému postúpeniu pohľadávok. Tieto predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie uviedol, že ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný v zmysle ust. § 565 a ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, je potrebné, aby veriteľ, t.j. právny predchodca žalobcu v zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku pre ktorú uplatnil právo vymedzené v ust. § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

19. V danom prípade absentuje naplnenie zákonných predpokladov pre platné postúpenie pohľadávky, tak ako to vyžaduje ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku lex specialis, ktorý upravujú osobitné podmienky postúpenia pohľadávok, ktoré musia byť v čase postúpenia splnené. Zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo k neplatnému zosplatneniu celého úveru, čo znamená, že právny predchodca nedisponoval takou pohľadávkou, akú postúpil na právneho nástupcu. V tomto kontexte je potrebné poukázať na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v súvislosti s postúpením tzv. živého úveru, pričom je potrebné dať do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo/234/2018 zo dňa 16.07.2019, ktorý v rámci svojho rozsudku hovorí o tom, že je „absolútne nemysliteľné a nelogické a v konečnom dôsledku priečiace sa Zákonom o bankách, ak by banky postupovali „živé úvery“ na akýkoľvek iný subjekt, ktorý nespadá v zmysle predmetného zákona pod dohľad Národnej banky Slovenskej.“ (ďalej len ako „NBS“)

20. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

21. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdzuje.

22. O trovách tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP, v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovaným v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).